

Nacionalinės švietimo agentūros kvalifikacijos
tobulinimo programų rengimo, vertinimo ir
įgyvendinimo tvarkos aprašo
I priedas

MOKYKLŲ VADOVŲ, JŲ PAVADUOTOJŲ UGDYMUI, UGDYMA ORGANIZUOJANČIŲ SKYRIŲ VEDĖJŲ, MOKYTOJŲ, PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS FORMA

Programos rengėjas (-ai)

Benas Budvytis, dr. Jolita Dudaitė, dr. Aistė Eljio, dr. Sigita Girdzijauskienė, Simas Ignatavičius, Eduardas Juška, Nida Poderienė, Eugenijus Rudminas, dr. Daiva Sevalneva, Marytė Skakauskienė, dr. Sonata Vaičiakauskienė.

Programos pavadinimas

Gabių (didelį mokymosi potencialą turinčių) mokinių atpažinimas ir ugdymas (pradinėse klasėse / 5–10 klasių lietuvių kalbos / matematikos / gamtos mokslų pamokose).
Nacionalinio lygmens kvalifikacijos tobulinimo programos apimtis – 64 val., ją sudaro psichologinė (24 val.) ir dalykinė (40 val.) dalys. Psichologinė dalis privaloma tiek pradinėse klasių mokytojams, tiek mokytojams dalykininkams.

Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas, prioritetinga kryptis)

Didelį mokymosi potencialą turinčių vaikų ir paauglių atpažinimas ir ugdymas – viena aktualiausių psichologinių ir pedagoginių problemų, šiuo metu kelianti didelį susidomėjimą visame pasaulyje. Nuo pat Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo švietimo sistemoje daugiausia dėmesio buvo skiriama specialiųjų poreikių vaikams, tačiau didelį mokymosi potencialą turintys (gabūs) vaikai, nors ir turėdami specialiųjų ugdymosi poreikių, nesulaukia jų poreikius atitinkančios paramos, jų ugdymas dažniausiai paliekamas mokytojų nuožiūra. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme „Specialiųjų ugdymosi poreikių“ apibrėžtyje nurodyta, kad mokiniai dėl išskirtinių gabumų priklauso specialiųjų poreikių turintiems mokiniams (26. Specialieji ugdymosi poreikiai – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių), todėl jų ugdymui reikalingas šių vaikų aukštus akademinis poreikius atitinkantis ugdymo turinys. Gabių ir talentingų vaikų paieškos, atpažinimo sistemos sukūrimo ir mokyklų šiems vaikams prieinamumo didinimo 2014–2016 metų veiksmų plane teigiama, kad, siekiant laiduoti prieinamumą, socialinį teisingumą ir tęstinumą, mokyklos turi tapti pasirengusios ugdyti įvairių gebėjimų ir poreikių vaikus, kuriant ir plėtojant paramos didelį mokymosi potencialą turintiems (gabiams) vaikams sistemą. Rengiant programą buvo remtasi Bendrųjų programų atnaujinimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1317 „Dėl Bendrųjų programų atnaujinimo gairių patvirtinimo“. Šiame dokumente nurodyta, kad Bendrosiose ugdymo programose apie 70 proc. ugdymo turinio yra privalomas, o apie 30 proc. pasirenka mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių galimybes. Atkreiptinas dėmesys, kad parengtuose Bendrųjų programų ir jų įgyvendinimo rekomendacijų projektuose pabrėžiama mokinių aukštesnių pasiekimų ugdymo svarba. Atnaujinamam bendrajam ugdymui keliamas uždavinys – ugdyti mokinius pagal jų gebėjimus, tačiau tai mokykloms vis dar tebėra nemenkas iššūkis. Išorinio bendrojo ugdymo mokyklų vertinimo duomenimis, orientavimasis į mokinių poreikius ir ugdymo organizavimas (suasmeninimas ir kt.) gerai įvertintas mažiau nei dešimtadalio 2011–2017 m. vertintų mokyklų. Tarptautinių tyrimų rezultatai rodo, kad dar gana nedidelė Lietuvos ketvirtokų ir aštuntokų dalis pasiekia aukščiausią tarptautinį skaitymo (PIRLS), matematikos ir gamtos mokslų (TIMSS)

pasiekimų lygmenį; PISA tyrimo rezultatai rodo tą pačią tendenciją – tik labai nedidelė Lietuvos penkiolikmečių dalis pasiekia aukščiausius tarptautinius skaitymo gebėjimų, gamtamokslinio ir matematinio raštingumo pasiekimų lygmenis. Tarptautinių tyrimų rekomendacijose siūloma ugdymo procese daugiau dėmesio skirti mokinių, ypač galinčių pasiekti aukštą ir aukščiausią tarptautinius lygmenis, gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti – ugdymo procesą labiau individualizuoti, diferencijuoti, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikti įvairesnių, įdomesnių, skirtingo sunkumo ir sudėtingumo užduočių, įgyvendinti veiksmingas mokymosi pagalbos priemonės, mokiniams kelti aukštus lūkesčius.

Ši kvalifikacijos tobulinimo programa sukurta vadovaujantis Gabių vaikų ugdymo bendraisiais principais, kuriuos 2021 m. paskelbė Pasaulinė gabių ir talentingų vaikų taryba (World Council for Gifted and Talented Children). Programa parengta taip, kad mokytojai įgytų kompetencijų atpažinti didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius ir parinktų tinkamus mokymo metodus bei ugdymo turinį. Pirmiausia mokytojai bus supažindinami su didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių pažintiniais, socialiniais-emociniais ypatumais, mokymosi potencialo nerealizavimo priežastimis. Jie įgis įgūdžių taikyti didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimo instrumentus, supras mokytojo vaidmenį didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimo sistemoje. Mokytojai taip pat įgis kompetencijų taikyti specialiuosius lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų modulius didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams dalyko pamokose (pradinių klasių mokytojai išmoks taikyti visų trijų dalykų modulius). Parengti lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų dalykų moduliai praturtina Bendrosiose programose numatytą ugdymo turinį tiek gilinant programoje esamų temų nagrinėjimą, tiek įtraukiant papildomą ugdymo turinį. Kvalifikacijos tobulinimo programoje siūlomi moduliai yra sukurti dalykininkų ekspertų, šios programos lektorių ir išbandyti 30 mokyklų.

Visos programos apimtis – 64 val., ją sudaro 24 val. apimties psichologinė ir 40 val. apimties dalykinė (pradinių klasių / lietuvių kalbos / matematikos / gamtos mokslų) dalys.

Programos tikslas

Sudaryti sąlygas mokytojams įgyti kompetencijų, reikalingų dirbti su didelį mokymosi potencialą turinčiais mokiniais.

Programos uždaviniai

1. Supažindinti mokyklų komandų pedagogus su pagrindiniais didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių raidos ir mokymosi ypatumais, taip pat pagrindiniais šių vaikų atrankos, atpažinimo ir ugdymo principais bei metodais.
2. Ugdyti mokyklų komandų pedagogų kompetenciją atpažinti mokykloje besimokančių mokinių gabumus, pasiekimus, jų pasiekimų veiksnius.
3. Plėtoti mokytojų profesines kompetencijas dirbti su didelį mokymosi potencialą turinčiais mokiniais:
 - 3.1. Pradinių klasių mokytojų – taikyti lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų modulius ugdant didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius.
 - 3.2. Lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų mokytojų – taikyti atitinkamo dalyko (lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų) modulius ugdant didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius.

Programos turinys, trukmė, naudojami mokymo(si) metodai (būdai)

Lentelėje pateikiama kvalifikacijos programos vykdymo forma pradinė klasių mokytojams ir mokytojams dalykininkams. Atitinkamo dalyko mokytojams psichologinė ir dalykinė dalys yra privalomos.

	1. Psichologinė dalis	2. Dalykinė dalis. Moduliai pradinėms klasėms	3. Dalykinė dalis. Lietuvių kalbos moduliai 5–10 klasėms	4. Dalykinė dalis. Matematikos moduliai 5–10 klasėms	5. Dalykinė dalis. Gamtos mokslų moduliai 5–10 klasėms
	24 val.	40 val.	40 val.	40 val.	40 val.
Pradinių klasių mokytojai	X	X			
Lietuvių kalbos mokytojai	X		X		
Matematikos mokytojai	X			X	
Gamtos mokslų mokytojai	X				X

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
1. Psichologinė dalis						
1.1.	Gabumų samprata	2			2	Interaktyvi paskaita
1.2.	Pagrindiniai gabių vaikų pažintinės, socialinės ir emocinės raidos ypatumai	2			2	Interaktyvi paskaita, užduotys auditorijoje
1.3.	Gabių vaikų tipai	1	1		2	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
1.4.	Savo gebėjimų nerealizuojantys mokiniai	0,5	0,5		1	Interaktyvi paskaita, užduotis auditorijoje
1.5.	Didelį mokymosi potencialą turinčio vaiko atranka mokykloje	2	2	8	12	Interaktyvi paskaita, užduotys auditorijoje, potencialiai gabaus vaiko stebėjimas klasėje, klasės klausimynų pildymas, didelį mokymosi potencialą turinčio vaiko atrinkimas ir pasirengimas atvejo pristatymui
1.6.	Pagrindiniai gabių vaikų ugdymo metodai ir modeliai	2			2	Interaktyvi paskaita

1.7.	Gabaus vaiko ugdymo galimybės šiandienos mokykloje		1		1	Užduotis auditorijoje
1.8.	Mokytojų parengtų atvejų pristatymas		2		2	Atvejų analizė
	Iš viso:	9,5	6,5	8	24	

2. Dalykinė dalis. Moduliai pradinėms klasėms

2.1. Lietuvių kalbos moduliai

2.1.1.	Įvadas. Gabių vaikų kalba, mąstymas ir problemų sprendimo ryšys, mokymosi tempas. Vaizduotė ir kūrybiškumas. Gabumai ir kūrybiškumas	0,5			0,5	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
2.1.2.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, mokomosios medžiagos atrankos kriterijai. Tekstų sudėtingumo parametrai	0,5			0,5	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
2.1.3.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, užduočių pateikimo būdai. Užduočių tipai	0,5			0,5	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
2.1.4.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, struktūra	0,5			0,5	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
2.1.5.	Lietuvių kalbos moduliai 3–4 klasėms. Skaitymas ir rašymas. Teksto suvokimas		5	1	6	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
2.1.6.	Lietuvių kalbos moduliai 3–4 klasėms. Sisteminiis kalbos pažinimas		3	1	4	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
2.1.7.	Konsultacijos	2			2	
2.1.	Iš viso:	4	8	2	14	
2.2. Gamtos mokslų moduliai						

2.2.1.	Įvadas. Gamtos mokslų modulių struktūra, užduočių rengimo principai. Mokinui ir mokytojui skirta medžiaga	1	0,5		1,5	Paskaita / interaktyvi paskaita. Praktinis modulio užduočių atlikimas ir aptarimas
2.2.2.	Mokinio užduoties atlikimo / mokymosi strategijos bei mokytojo mokymo strategijos	0,5	1,5		2	Paskaita / interaktyvi paskaita. Praktinis darbas – pamokos imitavimas (pasirengimas, vedimas, aptarimas)
2.2.3.	Gamtos mokslų moduliai	0,5	1,5		2	Paskaita / interaktyvi paskaita. Individualus modulių užduočių atlikimas. Aptarimas / diskusija
2.2.4.	Didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams skirtų užduočių ypatumų aptarimas. Užduočių kūrimo aspektai. Užduočių kūrimas	1	2	2	5	Paskaita / interaktyvi paskaita. Diskusija. Užduočių kūrimas pagal pateiktas įvestis ir jų aptarimas
2.2.5.	Gamtos mokslų modulių panaudojimas ugdymo procese. Gamtos mokslų modulių praplėtimo galimybės	0,5	1		1,5	Paskaita / interaktyvi paskaita. Minčių lietus. Diskusija
2.2	Iš viso:	3,5	6,5	2	12	
2.3. Matematikos moduliai pradinėms klasėms						
2.3.1.	Įvadas. Probleminių uždavinių sprendimo strategijos, taktikos, metodikos	1	2		3	Interaktyvi paskaita, praktinės užduotys
2.3.2.	Matematikos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, struktūra	0,5			0,5	Interaktyvi paskaita
2.3.3.	Piešimas kaip sprendimo taktika. Variantų perrinkimo ir sprendimo nuo pabaigos taktikos. Šifrazodžių sprendimas	0,5	6	2	8,5	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas
2.3.4.	Konsultacijos	2			2	
2.3	Iš viso:	4	8	2	14	

Iš viso:	11,5	22,5	6	40	
-----------------	-------------	-------------	----------	-----------	--

3. Dalykinė dalis. Lietuvių kalbos moduliai 5–10 klasėms

3.1.	Įvadas. Gabių vaikų kalba, mąstymas ir problemų sprendimo ryšys, mokymosi tempas. Vaizduotė ir kūrybiškumas. Gabumai ir kūrybiškumas	1			1	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
3.2.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, mokomosios medžiagos atrankos kriterijai. Tekstų sudėtingumo parametrai	1			1	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
3.3.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, užduočių pateikimo būdai. Užduočių tipai	1			1	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
3.4.	Lietuvių kalbos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, struktūra	1			1	Interaktyvi paskaita, atvejų analizė
3.5.	Lietuvių kalbos moduliai 5–8 klasėms	1	5	2	8	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
3.6.	Literatūros moduliai 5–8 klasėms	1	5	2	8	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
3.7.	Lietuvių kalbos moduliai 9–10 klasėms	1	5	2	8	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
3.8.	Literatūros moduliai 9–10 klasėms	1	5	2	8	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas, atvejų analizė
3.9.	Konsultacijos	4			4	
	Iš viso:	12	20	8	40	

4. Dalykinė dalis. Matematikos moduliai 5–10 klasėms

4.1.	Įvadas. Probleminių uždavinių sprendimo	3	2		5	Interaktyvi paskaita, praktinės užduotys
------	---	---	---	--	---	--

	strategijos, taktikos, metodikos					
4.2.	Matematikos modulių, skirtų didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, struktūra	1			1	Interaktyvi paskaita
4.3.	Piešimas kaip sprendimo taktika. Variantų perrinkimo ir sprendimo nuo pabaigos taktikos. Šifrazodžių sprendimas	2	6	4	12	Interaktyvi paskaita, praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas
4.4.	Loginių uždavinių sprendimas. Oilerio skrituliai		5	1	6	Praktinės modulių užduotys, užduočių komentavimas.
4.5.	Funkcinės lygtys. Funkcinių lygčių samprata. Funkcinių lygčių sprendimo būdai. Funkcinių lygčių sprendimas	1	3	2	6	Interaktyvi paskaita, praktinės užduotys, užduočių komentavimas
4.6.	Matematinė indukcija. Samprata. Tinkamumas įvairių tipų uždaviniams spręsti. Uždavinių sprendimas	1	4	1	6	Interaktyvi paskaita, praktinės užduotys, užduočių komentavimas
4.7.	Konsultacijos	4			4	
	Iš viso:	12	20	8	40	

5. Dalykinė dalis. Gamtos mokslų moduliai 5–10 klasėms

5.1.	Įvadas. Gamtos mokslų mokymo ypatumai ugdant didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius	1			1	Paskaita / interaktyvi paskaita
5.2	Gamtos mokslų modulių struktūra, užduočių rengimo principai. Mokiniui ir mokytojui skirta medžiaga	0,5	1,5		2	Paskaita / interaktyvi paskaita. Praktinis modulio užduočių atlikimas ir aptarimas. Naudojamas 5–6 kl. modulis
5.3.	Mokinio užduoties atlikimo / mokymosi strategijos ir mokytojo mokymo strategijos	0,5	3,5		4	Paskaita / interaktyvi paskaita. Praktinis darbas – pamokos imitavimas (pasirengimas, vedimas, aptarimas). Moduliai 5–6 kl.
5.4.	Gamtos mokslų moduliai 7–8 klasėms	1	4		5	Darbas atskirose dalykų grupėse. Paskaita / interaktyvi paskaita.

						Praktinis modulių užduočių atlikimas ir aptarimas
5.5.	Didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams skirtų užduočių ypatumų aptarimas. Užduočių kūrimo aspektai. Užduočių kūrimas	2	3	6	11	Darbas atskirose dalykų grupėse. Paskaita / interaktyvi paskaita. Diskusija. Užduočių kūrimas pagal pateiktas įvestis ir jų aptarimas
5.6.	Gamtos mokslų moduliai 9–10 klasėms	2	5	2	9	Darbas atskirose dalykų grupėse. Paskaita / interaktyvi paskaita. Praktinis modulių užduočių atlikimas ir aptarimas
5.7.	Gamtos mokslų modulių panaudojimas ugdymo procese. Gamtos mokslų modulių praplėtimo galimybės	1	3		4	Darbas atskirose dalykų grupėse arba kartu. Paskaita / interaktyvi paskaita. Minčių lietus. Diskusija
5.8.	Konsultacijos	4			4	
	Iš viso:	12	20	8	40	

Tikėtinos kompetencijos, kurias įgyja Programą baigęs asmuo:

Programoje numatoma suteikti žinių ir supratimo, gebėjimų ir formuoti nuostatas	Kompetencija (-os)	Mokymo modelis (mokymo(si) metodai ir būdai)	Įgytos (-ų) kompetencijos (-ų) įvertinimo būdai
Žinių ir supratimo įgijimas (teorinė dalis)	Sužinos didelį mokymosi potencialą turinčio mokinio požymius, jų atpažinimo būdus, gabių vaikų ugdymo kryptis. Susipažins su ugdymo turinį papildančiais specialiaisiais lietuvių kalbos, matematikos ir gamtos mokslų moduliais	Paskaita, diskusija, minčių lietus	Žodinė apklausa
Gebėjimų įgijimas (praktinė dalis)	Gebės atpažinti gabaus vaiko tipą, taikyti didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimo instrumentus, įvertinti skirtingų didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymo kryptių galimybes mokykloje. Gebės ugdymo turinį, mokomąją medžiagą, užduočių tipus pritaikyti didelį mokymosi potencialą	Diskusija, individualios ir grupinės interaktyvios užduotys, savarankiškas darbas su	Atvejo pristatymas, užduočių kūrimas ir pristatymas

	turintiems mokiniams. Mokės specialiuosius modulius taikyti ugdymo proceso metu	specialiaisiais moduliais	
Nuostatų įgijimas (vertybinių, etinių-profesinių nuostatų teikimas ir įgijimas)	Suvoks didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių sisteminės atrankos ir ugdymo poreikį. Stiprins nuostatas sistemiskai dirbti su didelį mokymosi potencialą turinčiais mokiniais	Aptarimas grupėje, diskusija, atvejų analizė, refleksija	Atvejo pristatymas

Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės

Mokomoji medžiaga (pavadinimas, formatas (pateiktys, leidinys, vaizdo įrašas ar pan.), apimtis ir kt.)

Tema	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Apimtis
Pagrindiniai gabių vaikų pažintinės, socialinės ir emocinės raidos ypatumai	Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/05_Gabus-ir-talentingi-vaikai_Mokytojams_net.pdf https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/10_Vaiko-gabumai.pdf	5–14 psl. 9–19 psl. 36–56 psl.
Gabių vaikų tipai	Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/05_Gabus-ir-talentingi-vaikai_Mokytojams_net.pdf https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/10_Vaiko-gabumai.pdf	16–23 psl. 57–64 psl.
Savo gebėjimų nerealizuojantys mokiniai	Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/05_Gabus-ir-talentingi-vaikai_Mokytojams_net.pdf https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/10_Vaiko-gabumai.pdf	24–29 psl. 64–69 psl.
Didelį mokymosi potencialą turinčio vaiko atranka mokykloje	Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/05_Gabus-ir-talentingi-vaikai_Mokytojams_net.pdf https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/10_Vaiko-gabumai.pdf https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/03_Atpazinimas_Mokytojams_net.pdf	30–36 psl. 46–56 psl. 5–31 psl.
Pagrindiniai gabių vaikų ugdymo metodai ir modeliai	Skaidrės: DMP_mokiniu_ugdymas.pdf	50 skaidrių
Mokytojų medžiaga iš tinyurl.com/mokytojui		

Lietuvių kalbos moduliai	Specialieji moduliai aukštesniųjų gebėjimų turintiems mokiniams. Mokinio aplankas. Lietuvių kalba. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/istekliu-bankas/specialieji-moduliai-aukstesniuju-gebejimu-turintiems-vaikams-mokinio-aplankas/	30 modulių
Gamtos mokslų moduliai	Specialieji moduliai aukštesniųjų gebėjimų turintiems mokiniams. Mokinio aplankas. Gamtos mokslai. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/istekliu-bankas/specialieji-moduliai-aukstesniuju-gebejimu-turintiems-vaikams-mokinio-aplankas/	32 moduliai
Matematikos moduliai	Specialieji moduliai aukštesniųjų gebėjimų turintiems mokiniams. Mokinio aplankas. Matematika. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/istekliu-bankas/specialieji-moduliai-aukstesniuju-gebejimu-turintiems-vaikams-mokinio-aplankas/	39 moduliai

Techninės priemonės

Nuotolinio darbo platforma, „Google“ apklausos platforma, multimedija, stovas su dideliais lapais, žymekliai.

Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

Bendrujų programų projektai, 2022. Prieiga per internetą:
<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/bendruju-programu-projektai>.

Cao T. H., Jung J. Y., Lee J. Assessment in Gifted Education: A Review of the Literature From 2005 to 2016, *Journal of Advanced Academics*, 2017, Vol. 28(3) 163–203, DOI: 10.1177/1932202X17714572.

Dabartinės lietuvių kalbos gramatika. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2005.

DLKŽ – *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*. Prieiga per internetą:
<http://ikiis.lki.lt/dabartinis;jsessionid=EA6D60E5538FDB24F3A2D56169E2A547>.

Elektroninis išteklis – prieiga per internetą: www.kengura.lt.

Elektroninis išteklis – prieiga per internetą: highfour.co.

Elektroninis išteklis – prieiga per internetą: problems.ru.

Elektroninis išteklis – prieiga per internetą: <https://ed.ted.com>.

Gilbert J. K., Treagust D. *Multiple Representations in Chemical Education*, Springer, 2009.

- Hallahan D., Kauffman J. *Ypatingieji mokiniai: specialiojo ugdymo įvadas*. Vilnius: Alma Litera, 2003.
- Heller K. A., Mönks F. J., Stenberg; Subotnik, R. F *International Handbook of Giftedness and Talent*. (2nd). Oxford: Elsevier Science, 2000.
- Johnsen S. K. Standards in Gifted Education and Their Effects on Professional Competence. *Gifted Child Today*, Vol 35 (1), 49–57, <https://doi.org/10.1177%2F1076217511427430>.
- Kaip atpažinti vaiko gabumus? Metodinės rekomendacijos*. Vilnius: ŠAC, 2008.
- Kronborg, L. Gifted education in Australia and New Zealand. In S. I. Pfeiffer, E. Shaunessy-Dedrick, & M. Foley-Nicpon (Eds.), *APA handbook of giftedness and talent* (p. 85–96). American Psychological Association, 2018. <https://doi.org/10.1037/0000038-006>.
- Lituanistika: duomenų bazė*. Prieiga per internetą: <https://www.lituanistika.lt/content/469>.
- Lo C. O., Porath M. Paradigm Shifts in Gifted Education: An Examination Vis-à-Vis Its Historical Situatedness and Pedagogical Sensibilities. *Gifted Child Quarterly*, 2017, Vol. 61(4) 343–360, DOI: 10.1177/0016986217722840.
- McMonagle D., *Science visual resources (Chemistry)*. Chelsea House An imprint of Infobase Publishing, 2006.
- McMonagle D., *Science visual resources (Physics)*. Chelsea House An imprint of Infobase Publishing, 2006.
- Pagrindinio ugdymo bendrujų programų įgyvendinimo rekomendacijos*, 2022. Prieiga per internetą: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/bendruju-programu-projektai>.
- Pfeiffer, S. I. *Essentials of Gifted Assessment*. Wiley, 2015, p. 152.
- Peters S. J., Gentry M., Whiting G. W., McBee M. T. Who Gets Served in Gifted Education? Demographic Representation and a Call for Action. *Gifted Child Quarterly*, 2019, Vol. 63(4) 273–287, DOI: 10.1177/0016986219833738.
- Sattler J. M. *Assessment of children*. San Diego: Jerome M. Sattler publishers, 2006.
- Sisteminis lietuvių kalbos žodynas*. Prieiga per internetą: <http://lkiis.lki.lt/sisteminis;jsessionid=33B0EA4B0AEC9C045CACEBC34FB612C0>.
- Tarptautinių tyrimų (PIRLS 2016, TIMSS 2015, TIMSS 2019, PISA 2015, PISA 2018) ataskaitos*. Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/stebesenos-ir-vertinimo-departamentas/tyrimai/tarptautiniai-tyrimai/>.
- World Council for Gifted and Talented Children (2021). Global principles for professional learning in gifted education*. [https:// world-gifted.org/professional-learning-global-principles.pdf](https://world-gifted.org/professional-learning-global-principles.pdf).

Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams

Universitetinis išsilavinimas, patirtis dirbant su aukštą mokymosi potencialą turinčiais mokiniais, parengta mokymo medžiaga aukštą mokymosi potencialą turintiems mokiniams, vesti mokymai.

Reikalavimai dalyviams

Bendrojo ugdymo mokyklų pradinė klasių, lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų mokytojai, dirbantys bendrojo ugdymo mokyklose.

Priedai

Mokomoji medžiaga (supažindinimas su mokomąja medžiaga, jos tinkamumas ir pagrindimas). Elektroninis išteklius – prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/istekliu-bankas/specialieji-moduliai-aukstesniuju-gebejimu-turintiems-vaikams-mokinio-aplankas/>.

Elektroninis išteklius – prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/03_Atpazinimas_Mokytojams_net.pdf.

Elektroninis išteklius – prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/05_Gabus-ir-talentingi-vaikai_Mokytojams_net.pdf.

Dalijamoji medžiaga pagal atskirus mokomuosius dalykus: matematikos, lietuvių kalbos ir gamtos mokslų. Elektroninis išteklius – prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/istekliu-bankas/specialieji-moduliai-aukstesniuju-gebejimu-turintiems-vaikams-mokinio-aplankas/>.